

inhonestis; Sanctissimus decrevit, ut contra hujusmodi confessarios procedatur in S. Officio. Si vero fiat sollicitatio in aliis locis, requiritur simulatio confessionis; v. g. si in loco ad confessionem electo femina coram Sacerdote genuflectat, ipse autem illam audire simulet; hæc enim adstantibus ingerunt suspicionem confessionis.

150. Regula 6. *aut cum eis illicitos, & inhonestos sermones habuerint.* Quibus verbis denunciari jubentur confessarii, qui tractant de rebus turpibus, & inhonestis; & quidem, ut ait cum multis Potestas, licet ad turpia non sollicitent pœnitentes; id enim videtur indicari per hanc clausulam, quæ est omnino distincta a superiori clausula, in qua provocantes jubentur denunciari. Alii tamen excusant, nisi re vera sollicitatio intercedat, & quidem mutua, vel saltem ex parte confessarii; nam si pœnitens, inquit, sollicitet, non incurrit obligationem denunciandi, quando confessarius non sollicitat. An vero iste censeatur sollicitare, si provocatus consentiat, dubitant DD. Certum est id maxime pendere ex circumstantiis sermonis, & tractatus, qui inter confessarium, & pœnitentem intercedant. Ad denunciationem vero satis est sollicitatio ad tactus, & quascumque alias actiones impudicas; non vero si confessarius sollicitet ad alia peccata, quantumvis gravia, sed non venerea; ita enim fert praxis, & Bulla Gregorii tota refertur ad extirpandum abusum eorum, qui Sacramento abutuntur ad turpia, & inhonesta.

Reg. ultima: *mandantes omnibus Confessariis...* Itaque Sacerdos nequit absolvere pœnitentem sollicitatum, nisi iste prius denuntiet, vel saltem promittat se declaraturum Confessorem sollicitantem Judici competenti. Quæstiones alias de hoc argumento solutas reperies apud auctorem nostrum: hæc enim sufficient ad ea, quæ in praxi communiter occurrunt.

TRACTATUS V.

DE EXTREMA UNCTIONE, ET ORDINE.

CAPUT PRIMUM.

De Sacramento Extremæ Uctionis.

1. *Quæst. 1.* Quid est Extrema Unctio?
 R. Est Sacramentum a Christo institutum ad conferendam ægroto de vita periclitanti gratiam ad perferendos labores, resistendum tentationibus, peccati reliquias abstergendas; atque etiam salutem corporis, si oporteat, per unctionem olei benedicti, & orationem Sacerdotis. Illud esse verum Sacramentum, definitum est a Trid. Sess. 7. Can. 1. Institutum est a Christo post Resurrectionem suam, ut cum aliis TT. docet Suarius, promulgatum autem est in ep. Jacobi c. 5. his verbis: *infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum, ungentes eum oleo, & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus, & si in peccatis sit, remittentur ei.* Certum est hoc Sa-

cramentum unum esse; licet enim plures sint unctiones, omnes tamen pertinent ad unum significandum, scilicet medelam animi, & corporis. Utrum in qualibet unctione partialis gratia conferatur, disputant DD. Affirmant Scotus, Suarius, & alii; sed negat S. Thomas in Supplem. q. 30. art. 1. docens, *in ultima unctione gratiam conferri*. Docent autem multi cum Saario, hoc Sacramentum esse posse validum, & informe, ita ut recedente obice, gratia conferatur. Unde, inquirunt, ægrotus, qui sensibus destitutus, aut bona fide in mortali hoc Sacramentum suscipit, si postea habeat attritionem, recipiet gratiam Sacramenti, modo tollatur obex, perseverante eodem morbo, & periculo.

2. *Quæst. 2.* Quænam est materia remota hujus Sacramenti? R. oleum olivarum ab Episcopo benedictum: sive benedictio sit necessaria ex institutione Christi, sive ut aliis placet, ex præcepto Ecclesiæ. De commissione R. Pontificis potest a simplici Sacerdote benedicere, ut fit apud Orientales, teste Bened. XIV. *lib. VII. c. 16. de Syn. Diac.* Renovari debet quotannis, veteri exusto; quod si istud non sufficiat, nec haberi possit benedictum, potest admisceri oleum benedictum, sed in minori quantitate. Nec officit validitati materiæ, si oleo admisceatur aliquantulum balsami, ut olim in usu fuisse multi credunt.

3. *Quæst. 3.* Quænam est proxima materia Extr. Uctionis? R. est unctio aliquarum partium corporis, quæ fieri a Sacerdote debet pol-

lice manus dexteræ; id tamen solum de præcepto, nam in necessitate, v. g. lue grassante, fieri potest virga oleo tincta, quæ postea est comburenda. Controvertitur a TT. an sit de necessitate Sacramenti unctio quinque sensuum, an una tantum sufficiat ad valorem? Pro pluribus stant antiquiores fere TT. S. Bonaventura, Suarius, aliique citantes D. Thomam, qui tamen in supplem. q. 32. a. 6. solum ait, unctioem quinque sensuum esse *quasi de necessitate Sacramenti*. Alii tamen multi cum Merbesio, Natali Alex. Tournelyo docent, unam tantum unctioem pertinere ad essentiam Sacramenti. Pro qua sententia adducitur usus aliquarum Ecclesiarum, Ritualia quædam, & Pastoralia. Quicquid sit de hac controversia, quæ nondum est ab Ecclesia definita, facile omnes admittunt, unctiones quinque sensuum ex præcepto saltem esse adhibendas, nec nisi in periculo mortis, aut alia urgente gravi necessitate, illas esse omittendas.

4. Cum autem instat necessitas, ungendum est unum tantum organum, vel potius caput, ut ait Bened. XIV. dicendo: *indulgeat tibi Deus, quicquid per sensus deliquisti*, ut habet Rit. Parisiense; vel potius exprimendo quinque sensus, & præmittendo verbum *deliquisti*, ne, si forte interim æger moriatur, nullum sit Sacramentum. Quod si vivere dubitetur, prosequatur Sacerdos sub conditione, ut præscribit Rituale Romanum. Si post unam unctioem ægrotus supervixerit, repetendas esse in singulis sensibus, additis Orationibus, a Rituali præ-

copo ordinentur; ipse tamen nequit ordinare ante sui consecrationem, per quam accipit ordinandi potestatem. R. 2. Episcopus, qui non est Sacerdos, nequit valide ordinare, & multo minus, qui non est baptizatus: ita omnes. 3. ordines collati ab Episcopo rite consecrato, quantumvis suspenso, excommunicato, degradato, interdicto, validi quidem sunt; sed ille incurrit censuras; & ordinatus ab eo, qui notorie talis est, manet suspensus.

22. *Quæst. 2.* Quosnam possit Episcopus ordinare? R. Episcopus non potest ordinare nisi solos subditos. Potest autem quis esse subditus Episcopi ratione originis, si in ipsius diocesi sit natus, vel ratione domicilii, si in ea domicilium habeat, vel quasi domicilium cum animo permanendi; vel ratione beneficii, quod habeat intra diocesium. Quocumque ex his modis subditus potest ab Episcopo ordinari; potest quoque non subditus ordinari ratione *famulatus*, modo per triennium fuerit cum Episcopo commoratus, & beneficium, remota omni fraude, statim re ipsa illi conferatur, ut statuit Trid. Ses. 23. c. 9. De cetero Episcopus ordinans non subditum sine licentia sui Ordinarii suspenditur per annum a collatione Ordinum. Nec vero sibi subditos potest Episcopus ordinare in aliena diocesi absque facultate Episcopi Diocesani; utrum vero hæc prohibitio ad collationem tonsuræ extendatur, res est inter DD. controversa.

23. *Quæst. 3.* Quisnam possit dare litteras dimissoriales ad Ordines suscipiendos? R. potest Ordinarius, sive sit originis, sive domicilii,

sive beneficii. 2. Capitulum Sede vacante, sed non nisi post annum vacationis transactum, ut tradit Trid. Sess. 7. de ref. c. 1. Possunt tertio Abbates, aliique exempti circa suos subditos, quos possint ordinare, scilicet subditos sibi Regulares; nam subditos Sæculares neque ordinare possunt, nec eis dare dimissorias ex Trid. decreto. Quod si aliter egerint, Abbates manent suspensi ex decreto S. Cong. Concilii, approbato ab Urbano VIII. Excipit tamen Bened. XIV. Abbates aliquot speciale privilegium habentes, ut sunt Cassinensis, Claravallensis, alii. An autem valide, licet non licite ordinentur non subditi ab Abbatibus jurisdictionem Episcopalem habentibus, incertum est. Negant Suarius, Aversa cum aliis, sed verius affirmant alii multi, atque ita declaratum esse a S. C. docet Benedictus XIV. lib. 2. de Syn. c. 10. Dubitatur pariter, utrum Novitii Regulares possint a Prælati suis Abbatibus ordinari, non secus ac professi? probabilior est sententia affirmans cum Suario; cum nomine Regularium veniant etiam Novitii in favorabilibus.

24. *Quæst. 4.* An, & quomodo peccabit Ordinarius, qui conferat Ordines in statu lethalis? R. eum graviter peccare, quia injuriam gravem irrogat Sacramento. Aliqui excusant a mortali Ministrum conferentem minores Ordines in peccato mortali, cum probabile sit eos non esse Sacramenta. Certum est autem gravis peccati reum fore, qui Ordines etiam minores conferat, vel suscipiat, aliqua censura irretitus; qui autem sic ordinat, incurrit irregularitatem; susci-

laborant, ut mortis periculum imminere videatur. Sic habetur in Trid. Sess. 14. c. 3. & in decreto Eugenii ad Armenos. Unde nequit sanis conferri; quod si conferatur, erit invalidum, ut docet communis doctrina TT., contra Jueninum, & Roncaglia. Nec valide confertur ægrotis, qui gravi mortis periculo non laborant; nec mulieri parturienti, nisi revera partus sit adeo periculosus, ut in proximo sit vitæ discrimine. Non est ministrandum pueris, aut perpetuo amentibus, neque excommunicatis, & publicis peccatoribus, si in manifesto peccato moriantur. Nec ministratur navigaturis, aut iis, qui prælium inituri sunt, aut reis ultimo supplicio afficiendis, ut habetur in Rituali Romano.

9. Sed non est expectandum, ut ægroti sint omnino sensibus destituti: imo peccabunt graviter Parochi, si differant ministrare hoc Sacramentum, donec infirmus privetur usu rationis: Ita Catechismus Romanus; adque id præcipitur a Bened. XIV. in Euchol. Græcorum. Imo docent multi, & graves TT. cum Suario, Holzmanno, Tournelyo, posse ministrari Extremam Uctionem statim ac ægrotus prudenter iudicetur laborare periculo mortis, etsi adhuc non proximæ. Et adducunt pro hac sententia Concilia Aquisgranense, & Moguntinum; favet etiam Florentinum dicens: *subjectum hujus Sacramenti esse infirmum, de cujus morte dubitatur.* Confirmatur etiam ex Trid. Sess. 14. c. 3. dicente; *hanc unctionem infirmis adhibendam; iis vero præsertim, qui in exitu vitæ constituti videantur* Ubi verbum præsertim satis indicat pos-

se ministrari quoque infirmis, qui non videntur constituti in exitu vitæ. Et videtur id consensum bullæ Benedicti ad Græcorum institutionem.

10. *Quæst. 7.* An, & quando iterari possit hoc Sacramentum? R. posse, ac debere iterari, cum ægrotus diversa laborat infirmitate, cum gravi, & proximo vitæ periculo. Sed non est denuo inungendus infirmus in eadem, quantumvis longa infirmitate, nisi ita convaluerit, ut nova censeatur ægritudo, novumque periculum. Ita Rit. Romanum, & Cath. R.

11. *Quæst. 8.* An sit obligatio recipiendi Extremam-Uctionem? R. affirmat cum a Christo Domino ea sit instituta, tanquam instrumentum, & ut Trid. ait, *præsidium firmissimum ad roborandam animam contra diaboli tentationes, quæ tunc maximæ esse solent, & tollendas reliquias peccatorum.* Hinc *tanti Sacramenti contemptus absque ingenti scelere esse non potest*, verba sunt Tridentini Sess. 14. cap. 3. Imo non pauci cum Toletto affirmant divinum esse præceptum illud recipiendi ex illo Jacobi 5. *inducat Presbyteros Ecclesiæ.* Communis tamen opinio TT. hæc verba de consilio tantum interpretatur ex D. Th. in 4. d. 23. q. 1. ar. 1. docente, Sacramenta tam Confirmationis, quam Extremæ Uctionis non esse *de necessitate salutis.* Itaque ajunt, illa omittere solum esse veniale, nisi contemptus, vel scandalum intersit.

CAPUT II.

De Sacramento Ordinis.

12. *Quest. 1.* Quid est Ordo, & quotuplex?

R. Ordo sumitur vel pro ipsa ordinatione, & ritu sacro, quo potestas spiritualis confertur; vel pro ipsa potestate conficiendi Eucharistiam: in primo sensu est Sacramentum, in secundo effectus Sacramenti. Jam vero primo modo acceptus definitur: Sacramentum novæ legis, quo traditur potestas ad consecrandam Eucharistiam, & ad alia ministeria spiritualia, quæ ad illam quodammodo referuntur. Hinc per Ordinem duplex ministris confertur potestas, alia circa Christi Corpus reale, alia circa corpus Christi mysticum in ordine ad absolvendum a peccatis. Porro Ordinem esse vere, & proprie Sacramentum, definitum est a Trid. Sess. 23. Can. 3.

13. Ubi etiam definitum est, plures esse Ordines. Si quis dixerit, præter Sacerdotium, non esse in Ecclesia Catholica alios Ordines, & majores, & minores, per quos velut per gradus quosdam in Sacerdotium tendatur, anathema sit. Septem assignantur ex Florentino, & Tridentino; scilicet Presbiteratus, Diaconatus, Subdiaconatus, Acolytatus, Exorcistatus, Lectoratus, Ostiariatus. Tres primi dicuntur Majores, & sacri, tum ob votum solemne castitatis illis annexum; tum quia propius pertinent ad Eucharistiam. Quatuor reliqui dicuntur Minores; tonsura autem proprie non est ordo, sed via,

& dispositio ad Ordines; quia per illam nulla confertur potestas spiritualis, sed solum homo constituitur in statu Clericali, fitque capax obtinendi Beneficia Ecclesiastica. An Episcopatus sit ordo distinctus a Presbyteratu, disputant TT.; sed S. Thomas, Bonaventura, & alii volunt solum esse extensionem quandam presbyteratus. Alii cum Bellarmino docent esse Ordinem omnino diversum, tum quia in ipso traditur specialis potestas constituendi Ministros Eucharistiæ; tum quia Episcopatus confertur per manus impositionem, & per formam: *accipe Spiritum S. cet.*

14. *Quest. 2.* An omnes Ordines sint Sacramenta? R. 1. certum est fide, Sacerdotium esse Sacramentum, ut definitum est a Tridentino laudato. De Diaconatu etsi non sit de fide, mihi certum est illum quoque rationem habere Sacramenti, & contraria sententia Cajetani, & Durandi est omnino improbabilis. Equidem in ordinatione Diaconi tria conveniunt sufficientia ad Sacramentum. 1. signum sensibile, scilicet impositio manum. 2. institutio Divina, definiente Tridentino institutam esse Divina ordinatione Hierarchiam, quæ constat Episcopis, Presbyteris, & Ministris. Atqui to ministris saltem diaconi intelligendi sunt. 3. promissio gratiæ per verba Episcopi: *accipe Spiritum S. ad robur, cet.* Quod attinet ad Subdiaconatum, varia est DD. opinio: communis est sententia DD. cum S. Th. Bellarmino, & aliis, eum inter majores ordines, & Sacramenta recensendum; alii id negant cum Magistro Sent. Gratiano, Estio, quibus adhæ-

rēt Cabasutius, & Tournelyus. Profecto Ecclesia Græca inter minores Ordines Subdiaconatum enumerat, atque eodem modo sensisse per multos annos Latinam Ecclesiam multis videtur. V. *Bened. XIV. de Syn. Diæces. lib VIII. c. 24.*

15. R. 2. Minores Ordines in communi, & magis probabili opinione non sunt Sacramenta, sed veluti quidam gradus ad majores Ordines. Quamquam omnes Ordines, nullo excluso, esse Sacramenta, multi, & graves TT. docent, eosque unum esse dicunt Sacramentum, vel quia ad Eucharistiam referuntur, vel quia plenitudo omnium est in uno Sacerdotio, ut ait D. Th. in *Suppl. q. 37. a. 1.*

16. *Quest. 3.* Quænam est materia, & forma singulorum Ordinum? R. materia remota uniuscujusque Ordinis est aliquod instrumentum, traditum ordinandis in signum potestatis spiritualis: proxima est ejusdem traditio, & acceptio. Forma sunt illa verba, quibus ea potestas confertur. An ad valorem requiratur contactus physicus, gravis est controversia; sed in praxi standum est sententiæ requirenti non solum moralem materiæ contactum, sed etiam physicum, cum agatur de valore Sacramentorum. Hinc Sacerdotio initiandus non solum debet tangere calicem, in quo patena est superposita, sed ipsam etiam patenam cum hostie.

17. Circa materiam, & formam Minorum Ordinum facile convenit inter DD. *Ostiarium* itaque ordinatur traditione clavium Ecclesiæ, qua confertur ipsi specialis potestas aperiendi, & claudendi januas Ecclesiæ, ac admittendi

dignos, & indignos excludendi. *Lector* traditione libri lectionum, qua datur specialis potestas legendi psalmos, & lectiones ex suggestu in Ecclesia, ac populum catechizandi, seu instruendi in rebus fidei. *Exorcista* traditione libri Exorcismorum, qua confertur potestas ejiciendi Dæmonia. *Acolytus* traditione urceolorum, & candelabri, sive utrumque materiam constituat, sive sola urceolorum porrectio, in quo auctores dissentiunt. Ejus officium est, in Missa solemnī Subdiacono inservire, cereos accendere, præparare, & porrigere ipsi ampullas vini, & aquæ. *Subdiaconi* munus est Diacono inservire, calicem cum patena præparando, & legere epistolam. Circa materiam autem ejus ordinationis, dubitatur a TT. Apud Græcos est manuum impositio; apud Latinos calix cum patena, quibus aliqui tanquam materiæ partem addunt librum epistolarum. Tum calix quam patena debent esse consecratæ, sive ex præcepto tantum, ut volunt aliqui; sive etiam ex vi Sacramenti ad valorem ipsius, ut multis placet.

18. Nec vero convenit inter DD. circa materiam, & formam diaconatus. Alii censent solam impositionem manuum cum illis verbis *accipe Spiritum S.* cet. esse de essentia ordinationis Diaconi, neque aliter Græci ordinantur. Alii volunt consistere in sola traditione libri Evangeliorum cum illis Episcopi verbis: *accipe Spiritum S. ad robur*, cet. Alii denique non solam dationem libri, sed etiam manuum impositionem ad materiam volunt necessariam pertinere. Ita cum aliis Bellarminus, eo quod Ecclesia declaraverit,

apud Græcos materiam Diaconatus esse solam impositionem manuum; quoad Latinos vero præter impositionem requiri libri traditionem. Potuit enim Ecclesia auctoritate sibi a Christo tradita determinare materiam, & formam, quam Christus solum in genere præscripsit: vel potius, ut aliis placet, definire condiciones, & addere tanquam materiam integram porrectionem instrumentorum. V. Bened. XIV. *de Syn. l. 7. c. 2.*

19. Hac posita opinione discrepant AA. in assignanda materia, & forma presbyteratus. Quod ad materiam attinet, certum est ad illam duo concurrere, scilicet traditionem instrumentorum, & manuum impositionem; Episcopus enim in ordinatione Presbyteri ter manus imponit: 1. cum eas extendit, nihil omnino dicens. 2. cum una cum Presbyteris extendit manus super initiandos, dicens: *accipe potestatem offerendi Sacrificium* cet. 3. cum post communionem: *accipe Spir. S.* cet. Ad formam quod attinet, ter quoque Episcopus preces fundit. 1. cum tradit calicem cum patena, dicens *accipe potestatem*, cet. 2. cum in ipsa impositione manuum dicitur ab Episcopo: *accipe Spiritum S.* 3. cum in tertia impositione iterum dicit: *accipe Spirit. S.* Omis- sis igitur AA. opinionibus, apud Latinos invalida censetur ordinatio, in qua non concurrant datio instrumentorum, impositio manuum, saltem secunda (nam tertia tantum est declaratoria) & Episcopi verbi: *accipe potestatem*, quæ profert in traditione calicis; & illa *accipe Spiritum S.* quæ in secunda manuum impositione pronuntiantur. Hinc ordinatio facta sine secunda manuum

impositione repetenda est, ut declaravit S. C. apud Bened. XIV., secus si absque tertia, quæ solum est supplenda.

CAPUT III.

De Ministro Ordinis.

20. *Quæst. 1.* Quisnam est ordinis Minister? R. solum Episcopum esse ministrum ordinarium, ut definitum est a Tridentino Sess. 23. c. 4. Ex commissione autem R. Pontificis potest quivis Sacerdos Ordines minores conferre, ut docet Bellarminus cum D. Thoma. Cardinalibus autem ex consuetudine concensum est; Abbatibus tamen solum circa suos subditos, non autem alios sine speciali consensione ipsorum Ordinarii. Ordo Presbyteratus, & Diaconatus non potest a simplici Sacerdote conferri, etiam ex Papæ commissione, qui tamen potest cuivis Sacerdoti potestatem dare ordinandi Subdiaconos, quamvis id concedere non soleat. Nec vero prima Tonsura dari potest a Presbytero etiam Parochiali sine Pontificis facultate, ut constat ex praxi Ecclesiæ. Episcopus autem munus ordinandi exercere per se debet, nec potest alteri non Episcopo committere.

21. *Quæst. 2.* An valida sit ordinatio ab Episcopo facta, qui non est Sacerdos, vel nondum est consecratus, vel suspensus est, aut excommunicatus? R. 1. Episcopatus electus, & confirmatus, sed nondum consecratus potest quidem subditis dare facultatem, ut ab alio Epis-

copo ordinentur; ipse tamen nequit ordinare ante sui consecrationem, per quam accipit ordinandi potestatem. R. 2. Episcopus, qui non est Sacerdos, nequit valide ordinare, & multo minus, qui non est baptizatus: ita omnes. 3. ordines collati ab Episcopo rite consecrato, quantumvis suspenso, excommunicato, degradato, interdicto, validi quidem sunt; sed ille incurrit censuras; & ordinatus ab eo, qui notorie talis est, manet suspensus.

22. *Quest. 2.* Quosnam possit Episcopus ordinare? R. Episcopus non potest ordinare nisi solos subditos. Potest autem quis esse subditus Episcopi ratione originis, si in ipsius diocesi sit natus, vel ratione domicilii, si in ea domicilium habeat, vel quasi domicilium cum animo permanendi; vel ratione beneficii, quod habeat intra diocesim. Quocumque ex his modis subditus potest ab Episcopo ordinari; potest quoque non subditus ordinari ratione *famulatus*, modo per triennium fuerit cum Episcopo commoratus, & beneficium, remota omni fraude, statim re ipsa illi conferatur, ut statuit Trid. Ses. 23. c. 9. De cetero Episcopus ordinans non subditum sine licentia sui Ordinarii suspenditur per annum a collatione Ordinum. Nec vero sibi subditos potest Episcopus ordinare in aliena diocesi absque facultate Episcopi Diocesani; utrum vero hæc prohibitio ad collationem tonsuræ protendatur, res est inter DD. controversa.

23. *Quest. 3.* Quisnam possit dare litteras dimissoriales ad Ordines suscipiendos? R. potest Ordinarius, sive sit originis, sive domicilii,

sive beneficii. 2. Capitulum Sede vacante, sed non nisi post annum vacationis transactum, ut tradit Trid. *Sess. 7. de ref. c. 1.* Possunt tertio Abbates, alique exempti circa suos subditos, quos possint ordinare, scilicet subditos sibi Regulares; nam subditos Sæculares neque ordinare possunt, nec eis dare dimissorias ex Trid. decreto. Quod si aliter egerint, Abbates manent suspensi ex decreto S. Cong. Concilii, approbato ab Urbano VIII. Excipit tamen Bened. XIV. Abbates aliquot speciale privilegium habentes, ut sunt Cassinensis, Claravallensis, alii. An autem valide, licet non licite ordinentur non subditi ab Abbatibus jurisdictionem Episcopalem habentibus, incertum est. Negant Suarius, Aversa cum aliis, sed verius affirmant alii multi, atque ita declaratum esse a S. C. docet Benedictus XIV. lib. 2. de Syn. c. 10. Dubitatur pariter, utrum Novitii Regulares possint a Prælatiis suis Abbatibus ordinari, non secus ac professi? probabilior est sententia affirmans cum Suario; cum nomine Regularium veniant etiam Novitii in favorabilibus.

24. *Quest. 4.* An, & quomodo peccabit Ordinarius, qui conferat Ordines in statu lethali? R. eum graviter peccare, quia injuriam gravem irrogat Sacramento. Aliqui excusant a mortali Ministrum conferentem minores Ordines in peccato mortali, cum probabile sit eos non esse Sacramenta. Certum est autem gravis peccati reum fore, qui Ordines etiam minores conferat, vel suscipiat, aliqua censura irretitus; qui autem sic ordinat, incurrit irregularitatem; susci-

piens autem cum censura manet ab Ordine suscepto suspensus.

CAPUT IV.

De iis, quæ in Ordinando requiruntur.

25. *Quæst. 1.* Quænam requiruntur, ut quis valide ordinetur? R. ut sit mas, & baptizatus, & non invitus. Hinc femine sunt Ordinis omnino incapaces, ut constat ex *c. Nova de pæn. & tem. 2.* Hermaphroditi, nisi in eis prævaleat sexus virilis. 3. non baptizati, ex *c. veniens de præbyt. 4.* qui omnino invitus, & coactus ordinatur, non recipit characterem, secus si metu etiam injusto & gravi coactus ordinetur, tunc enim recipit characterem, cum habuerit voluntatem accipiendi Ordinem. Sed si metus fuit gravis, & injustus, non tenetur uti Ordine sacro, & potest uxorem ducere. Valide quoque ordinantur infantes, amentes, & pueri carentes usu rationis, sed non tenentur ad votum castitatis, nisi post completum annum 14. obligationem voti velint, & ratam habeant.

26. *Quæst. 2.* Quænam sint necessaria, ut quis licite ordinetur? R. præter dicta ad valorem Ordinis necessaria, requiritur de præcepto 1. confirmatio ex *Trid. Sess. 23. c. 4. Ref. 2.* ut ordinandus sit tonsura initiatus, ex eodem *Trid. 3.* ætas legitima, quæ unicuique Ordini præfixa est ab Ecclesia. Nimirum ut nemo tonsura initiatur ante completum septenium ex *c. nullus*; alias Episcopus suspenditur per an-

num ab ejus collatione, nisi initiatus religionem ingrediatur, ut ait Toletus. Circa alios minores Ordines ætas præfixa non est, sed relinquuntur Episcopi arbitrio, ut post septennium eos conferat illis, qui linguam latinam intelligant. Subdiaconatus requirit annum 22. Diaconatus 23. Presbyteratus 25. sed isti possunt esse tantum inchoati. Ad Episcopatum requiruntur anni 30. atque idem dicitur de Cardinalitia dignitate, quamvis ex concessione Sixti V. Cardinales Diaconi possint annorum 22. Beneficium ex Tridentino postulat annos 22., nisi Curatum sit, quod nequit conferi ante 25. inchoatum. Canonicatus in Cathedralibus requirit annos 22. inchoatos secundum Tridentinum; in Collegiatis sufficit annus 14. cum nihil de ipso sit in jure statutum. Ubi notari oportet, eum, qui ante legitimam ætatem sciens ordinatur, subjacere ipso facto perpetui suspensioni ab exercicio sui ordinis.

27. Servanda quoque sunt temporis interstitia ex decreto *Trid. Sess. 23. c. 11.* Quantum temporis intervallum intercedere debeat inter unum, & alterum Minorem Ordinem, non definit Tridentinum; & potest in hoc Episcopus justa de causa dispensare. A minoribus autem Ordinibus ad Subdiaconatum nemo ascendere debet, nisi post intervallum unius anni, nisi aliud exposcat iudicio Episcopi necessitas Ecclesie, vel utilitas. A Subdiaconatu ad Diaconatum requiritur spatium anni, nisi aliud Episcopo videatur. Idem saltem requiritur intervallum, ut Diaconus Sacerdotio initiatur, nisi ob Ecclesie